

FOGLALAT: Magyarország és Erdély (kinevezés; budapesti napló; gyanúsítások, jogászból, irodalmi újdonság, játékszíni krónika, 's a' t. magy. tud. társ.; adak, a' sanyók budai intézetére; budapesti énekiskola; *Borsodmegye:* vitatkozások a' rögtönítélőszékekről, adózási ügy 's a' t.; *Trencsénymegye:* renhasználása miatt 's a' t. jogászból Kecskenémeten; adakozások Kliegl gépeire; a' m. gazdasági egyesület választotts. ülés. eredvényi, miskolci városi tisztújítás; Bükön új iskola-építés 's a' jótételek sorozata, 's a' t.) Amerika (pótlékdatok az elnök megnyitó beszédéből; 's a' t.) Spanyolország (Salvandy Madridot elhagyja; 's a' t. Anglia (udvari hírek; 's a' t.) Franciaország (adatok a' moszka-kormányrendszerről Lengyelországban; tanulók zavargása Lamennais tiszteletére; újabb adatok a' moszka-francia illedéki vitáiról; a' király az elítélteknek megkegyelmezett; vélemény az ausztriai kereskedésről, 's viszonyairól a' vámszövetséghez; 's a' t.) Törökország Külföldi elegyhír. Értesítő. —

Magyarország és Erdély.

Ő cs. 's ap. kir. Fels. a' kir. Itéltő-Táblánál megürrült táblai báró hivatalra Zichy Henrik grófot, Mosony megye első alispánját, méltóztatott legkegy. kinevezni.

Tognio Lajos orvost. m. tud. egyetemi tanító fensőbb engedelmet nyert, a' moldvai orvos-természetvizsgáló; a' berlini Hufeland nevű orvos-sebész; végre a' párisi entomolog. társaságtól nyert okleveleket elfogadni, 's magát ezen társaságok tagjának nevezhetni. (Orv. T.)

(Magyar tud. társaság.) Az akadémia igazgatósága m. évi sept. 3. és 4. kén tartotta Xdik gyűlését. Ebben I.) olvastattott a' fens. főherceg-nádor-pártfogó k. levele, a' két elnöknek 1841-re történt királyi megerősítéséről. II.) Az elnök a' pénztárnak júliusban véletlenül tett megvizsgálásáról tudósítá a' gyűlést, miszerint pénz és irományok (u. m. az alapítvány- 's kötelező levelek és a' számlakönyvek) teljes rendben találtak. III.) A' pénztári hivatal 1840ki számadásai szokott módon mind a' tisztú ügyész, mind egy igazgatósági biztosság által szoroson megvizsgáltatván, szinte rendben találtak. IV.) A' társasághoz újabban tett következő ajánlatok jelentettek be, melyekért ezennel nyilván is kifejeztetik az igazgatóság köszönete: 1) Pollack Márk pesti izraelita nagykereskedő 1840. oct. 22. kelt alapítványlevele erejével 42 pftnyi évi járulékot alapított, mely summa általa 's halálózása után özvegye által évenként lefizetendő lesz, mindkettőjük kimúltával pedig 700 pft. járuland vagyonjokból az akad. pénztárba. 2) Jerny János rendes tag egy 3000 pft. szőlőültetést a' társaságra azon czélból, hogy ezen őszveg, kamataival együtt egy a' magyar nemzet ázsiai maradéka, rokonsága, egy ottani történeti emlékei kinyomozására rendelend utazásra fordítsák, mely utnak, akadémiai utasítás mellett megtételére, ha körülményei engedik, magának tartá fen az elsőséget. 3) Péczely József rt. 5000 pftot ajánlott a' társaság által kezelendő jutalom-alapítványul, melynek szerkezetéről mai kelet alatt külön jelentés szól. 4) Tököly Szabasz kir. tanácsos 2000 pftot tett le a' társasági pénzalap nevelésére. Végre 5) Gózon György sz. fejezvári szentszéki elnök és jegyző, 'Egyházi törvénykezés' című munkájából 30 példányt ajánlott; ára mindeniknek 1 ft. 40 kr. V.) A' nagy gyűlés által nyomtatás végett följeljesített következő kéziratoknak tiszteletdíj határozatott: 1) Edvi Illés Pál ltagnak a' közhasznú kézikönyv harmadik javított kiadásáért 6 ft. p. p. iv szerint. 2) Hoblik Márton ltagnak 'Szerém vármegye ismérteiről' ivenkint 3 arany. 3) Vajda Péter ltagnak Cuvier Állatországú Id. kötetéért hasonlóképen 3 ar. iv szerint. 4) Székács J. és Taubner K. lev. tagoknak Plutarch Paralleliái második füzetéért ivenkint 3 ar. 5) Jakovich Mikl. t. tagnak 'Magyar könyvtáraért' száz kötött példány. 6) Kazinczy Ferencz néhai rendes tag árványának Lessing Miss Sara Sampson fordításaért iv szerint 4 ar. VI.) Gr. Batthyány Kázmér és Nagy Károly rt. az akademiának engedték által, amaz a' saját költségén kiadott földteke, ez a' maga által közre tett életeke rezeit, egyéb készületeit 's hozzájuk tartozó könyvecskéket, azon kikötéssel, hogy miután ők a' két haza minden felsőbb 's legtöbb közép-iskoláit 'e' tekében már részeltették, az akadémia az ezentul netalán keletkezendő nagyobb intézetek és tanodáknak, valamint a' fenállók közül azoknak, melyek az első szétosztás alkalmakor a' névsorból kimaradtak, juttasson egyegy példányt. Az igazgatóság ez ajánlatot örömmel és köszönettel vette, 's mind két rendbeli tekék kiegészítését elrendelte, azon meghatározással, hogy azok példányai a' szükséges peentek betudása mellett, előállítási áron bocsátassanak ki, a' felebbemített iskoláknak pedig azok ingyen adassanak. Ennek következtében, mihelyt bizonyos számú tekék el fognak készülni, e' tárgyban külön hirdetés értesítendő a' közönséget. VII.) Az álló játékszíni választmányának 1841/2re, ismét 400 pft. adatott rendelkezése alá. VIII.) A' törvénytudományi osztály helybeli harmadik tagságára a' nagy gyűlés által kijelölt három lev. tag közül Fogarasi János neveztetett ki egy értelemmel. IX.) Péchy Imre septemvir halálával egy hely megürülvén az igazgatóságban, arra titkos szavazás útján egy értelemmel báró Vay Miklós septemvir választott. Végre X. Elnök és másodelnök, a' rendszabályok értelmében, lemondván hivatalaikról, 1842re egyetértőleg megválasztottak 's kir. megerősítésük kieszközölésére ő fensége a' főhg-nádor-pártfogó kéretett. Az elnök rendeléséből Pesten, jan. 18ikán 1842. D. S. chedel F. titoknok.

(Péczely József akadémiai jutalom-alapítványa.) Péczely J. rt. 1841. aprilis 15. kelt alapító-levele erejével 5000 pftot olly feltétel mellett alapított, hogy ezen summa az évenkénti kamatokból mindaddig növekedni engedjék, míg évi kamataiból (a' társaság alapítókéje nevelésére fordítandó hatodnak levonta után is) száz aranyos jutalom formálthatatik, mely évenként egyik esztendőben egy a' magyar (legszelesb értelemben vett) történettudományból felteendő kérdés legjobb megfejtőjének, másikban egy tárgyat ugyancsak a' magyar történetekből vett drámáirónak adassék; kéretvén az akadémia, hogy mindkettőben a' bíraskodást, az elsőben a' kérdésfeladást is vállalja magára, 's mindent a' jutalmak körül általa gyakorolni szokott módon végezzen; kikötvén még különösen a) hogy a' történettudományi kérdés kidolgozására mindenkor két esztendő engedjék; b) hogy a' drámajutalomért ne csak az azon esztendőben, mellyen épen a' jutalmazás sora, hanem a' felebbiben megjelent minden (főlebb meghatározott tárgy) drámák is vihatalnak, kivevén esupán a' régibb drámái nagy jutalomban netalán már részeltettek; c) Szamba esupán magyar nyelven irt munkák jöhetnek; d) mindegyik jutalom csak egy adathatik ki, ha lesz mű, mellyet arra az illető akadémiai bíróság érdemesnek ítél; ellenkező esetben a' történettudományi jutalom fordításék mindenkor az academia — a' drámái pedig a' pesti nemzeti színház pénzalapjának szaporítására; e) ha pénzváltozás, vagy akármely véletlen eset által valamikor a' tőkepénznek hja esnék, fűggesztsenek fel mindannyiszor 's mindaddig, míg a' tőke maga magát kiegészíti; f) ha eljő az idő, mellyben a' magyar játékszin teljes kifejlésével, a' nemzeti szinköltő elégséges ösztönt és jutalmat találand a' nemzet, a' mivel nagy közönség részvétében, — meghatározni ezen időpontot 's azontal a' drámái jutalmat más, a' kor szükségének inkább megfelelő, szellemileg rokon czélra fordítani, az akadémiaától függjön; g) ha az akadémia megszűnnék, valamint egyedül úgy teljes joga legyen az akadémia akkori igazgatóságának ezen alapítványról szabad tetszése szerint, de csak valamely hazai, tudományos intézet javára rendelkezni. — Melly ajánlat e' mód-

don elfogadtatván, a' pénztárhivatal annak az alapítvány értelmébeni kezelés utasított, azon meghagyással, hogy mihelyt a' summa annyira nő, hogy 100 aranyra rugand, az igazgatóságnak jelentést tegyen. Az elnök rendeléséből, Pesten, jan. 18d. 1842. D. S. chedel F. titoknok.

Kliegl sajtógépei ápolására Babócsáról köv. adományok küldettek Horváth Bálint, postakiadó ur által: Bucsó András therezovaczi sópajtaőr 20 Csaby János gazdatiszt 1 ft. Dongó László gazdatiszt 1 fr. Farkas János therezovaczi sóhivat. ellenőr 1 fr. Goda Antal gazd. ellenőr 40 kr. Gruber Ferencz urod. számtartó 1 fr. Gullnerits József gazdatiszt 1 fr. Horváth Tamás therezovaczi pléb. 10 kr. Kovács Ádám gazd. ellenőr 1 fr. Lipkovic József gazdatiszt 1 fr. Mutzhárd József babócsai pléb. 1 fr. Nagy Károly gazd. ellenőr 1 fr. Pap Zsigmond gazdatiszt 20 kr. Plasztics György babócsai kalmár 1 fr. Raffner József 10 kr. Rozmán József gazdatiszt 4 fr. Szentesi János ref. lelkész 1 fr. Egy névtelen Therezovaczon 2 fr. Egy névtelen Kanizsán 40 kr. Verőczen többektől 5

A' magyar gazdasági egyesület korm. választottsága m. h. 30án tartott ülésének eredvényei: 1) Bejelentettek az egyesület örökítéséről újabban kelt alapítványok, melyek szerint Bezeredy László vasm. főjegyző ur 200 pftot, Csáky Károly gr. szepesm. örökös főisp. 200 pftot, Cziráky Antal gr. status-confer. miniszter 500 pftot, Dessewffy Aurel gr. kir. helyt. tanácsos 200 pftot, Luczbacher testvérek előleg kötelezett részvényök helyébe 200 pftot, Mayer Károly cserkogyári r. tulajdonos 200 pftot, Puteani József b. 200 pftot, Waldstein József gr. főhg-nádor ő fensége kamarása 200 pftot valának szivesek kötelezni. 2) Az egyesület r. tagjaivá lettek: aggteleki Bujanovics Eduárd tb., Darányi Ignác ügyvéd, Deresényi Károly tb. Dezső Imre tb. 's urad. ügyész, Reviczky Pál esztergomgyeői főügyész, Walaszky János tb., a' szarvasi casino pedig mint főök gazdasági egyesület szinte egy részvényt kötelezett, melyekről a' választottság örömmel értesülvén, a' tisztelt alapítóknak szives köszönetet szavazott. 3) Köszönettel értesült a' ns Jász-kun kerületek közgyűlési határozatáról, mellyel fogadott az egyesület megkeresése következtében a' kerületi kapitányok megbizáltak, hogy az illető hazafiakat ezen egyesület üdvös czéljáról értesítvén, őket ennek mindegyikében elősegítésére buzdítsák. Ezek folytában 4) azon t. cz. hazafiak, kik részben mint úgypártolók, részben mint az egyesület ügyviselői alapítvány 's részvény-gyűlés iránt megkerestettek, a' választottság nevében szives tisztelettel szólítottak meg, hogy az izeken eddigelő aláirt alapító 's rendes tagok neveit, czimeit, lakásaikat a' titoknoknak bejelenteni. 5) Kedvesen fogadtatott a' székesfejevári főök gazd. egyesületnek november 4kei közgyűléséből kelt jelentése ezidei munkálatainak eredvényeiről, mellyért addeg is, míg annak idején a' t. közönség közöltetni fognak, szives köszönetét fejezvé ki, a' választottság édesen reményl, hogy a' többi t. cz. főök egyesülettől is rövid idő alatt szinte hasonló érdekű és becses ajánlatok fognak érkezni. 6) A' stájerországi és morva-sziléziai es. kir. gazd. társaságnál megbizott követek azoknak gyűléseik eredvényét jelentvén be, ezek kikötött, érdekességöknél fogva a' nagy gyűlésnek fognak előterjesztetni, annak idején közre tetetendők. 7) A' mecklenburgi gazdasági társaság barátságos viszonyba ohajtván ezen egyesülettel lépni, szabályaiival, évkönyveivel 's munkálatainak eredvényeiről nyomtatásban megjelent jegyzőkönyveivel kedveskedék, melly szives ohajtás teljesülése az érintett gazdasági egyesület részéről viszont megtiszteltetni rendeltetett. 8) Köszönet szavaztatott szab. priv. Nyiregyháza városa tanácsának azon szives közremunkálati segélyéért, miszerint a' mezői naptáron nyereszkesedő U. J. könyvkötőnek kihágásait megakadályoztatni buzgó vala. 9) Az egyesület könyvtára következő új adományokkal öregbedett: a) Actionär című folyóirat 1840ik és 1841ik évi folyamai, t. cz. szerkesztője sziveségéből, b) Beschreibung des zur Herrschaft Rossitz bei Brünn gehörigen Riczker Neuhofes, von Carl Benesch Brünn 1841. c) Beschreibung zweierlei Dresch- und zweierlei Flachs- und Hanf- Brechel-Maschinen von Alois Diebl, Brünn 1841. d) Katechismus der Obstbaumzucht, ugyanazon szerzőtől, Brünn 1840. e) Die Feldbauwirtschaft ein Mittel gegen Holzangel und Theurung ugyanattól Brünn 1834. f) Abhandlungen über die Haushaltung-Lehre des Landbaues, oder die Verwaltungskunde der Landgüter ugyanattól, Brünn 1841. Mindez Diebl Ferencz gazdaságtani es. kir. nyilv. tanító urnak a' morva-sziléziai 's több külföldi gazd. társaság tagjának sziveségéből. g) Verhandlungen und Aufsätze (der k. k. steyer. landw. Gesellschaft 41-42 fuzet Grätz 1841. h) Versuch einer neuen Charakteristik und Classification der Rebensorten etc. von Dr. F. X. Hlubeck, Referenten des Central Ausschusses der k. k. Landw. Gesellschaft in Steiermark etc. i) Systematische Classification und Beschreibung der im Herzogthum Steiermark vorkommenden Rebensorten, von Franz Trummer, Lehrer der Gartenbau-Commission in Grätz 1841, a' stájerországi es. kir. gazd. társaságtól. k) A' csehországi es. kir. gazd. társaságnak cseh nyelven megjelent oktató 's mulattató népi lapjai 1840, ugyanannak viszonyos sziveségéből. l) Mittheilungen aus der General-Versammlung deutscher Landwirthe in Potsdam, insbesondere Zusammenstellung der Verhandlungen der Abtheilung für Schafzucht von Gumprecht Leipzig 1839. m) Die Rindviehzucht Württembergs von A. v. Weckherlin, Stuttgart und Tübingen 1839. n) A' mezői gazdaság philosophiájának szabásai szerint okoskodó és munkálódó gazda, irta Magda Pál. S. Patak 1833, ifj. Mátyás József ur sziveségéből. 10) A' stájerországi es. kir. gazd. társaság kiosztásul a' központi gyümölcsfa- és szőlő-iskolájából oltványok 's vesz-

szők árjegyzékét számos példányban küldé meg, melyek a titoknoki hivatalban ingyen kaphatók. 11) Id. Zeyk Dániel kir. tan. 's egyesületi r. tag ur szives vala erdélyországi gyümölcséből, kétféle paris és ugyanannyi féle gyógyi-almapéldányokat ismertetésül bemutatni olly nyilatkozással, hogy az illetőknek oltó galyakkal is kedveskedendik, melly szives figyelme tisztelt ő nagyságának köszönettel fogadtatván, becses mutatványa és jelentése tudományos tárgyalatásul a gyümölcstenyésztő szakosztályhoz utasított. Pesten január. 14én 1842 Kacs Kovics Lajos m. k. egyesületi titoknok.

Tündöklő erényű gróf Fekete - Illésházy Mária, csillagkeresztes hölgy, Bécsben f. évi január 17kéről kelt alapítványleveléhez képest a kebelbeli jótékony nőegyesület közvetlen igazgatásától függő sinylök intézetében egy betegágyat, az erre megkívántató 1000 ezüst forinttal alapítván, attól járó egész évi száztól 6 ftnyi kamatot is önként előre letéetni sziveskedék; ugyszinte marquis Pallavicini Alfonz, Szász-Coburg hg huszár-ezredbeli es. k. őrnagy, a fűntebbi ezétra 1000 pgő ftot áldozván, ez által az alapítók fényes koszorujába fűzeték. Noha ugyan illy jeles tetteket az öntudat már magában legédesb jutalommal koszorúz, nehogy mégis illy szép 's mindenki által kedvesen vehető példák kevésbbé tudassanak, azokat itt a szenvedő emberiség nevében is leghőbb hálaérzelemmel közhírül tétetni szigorú köteleessége Külkey Henrik titoknoknak.

Budapesti napló. Mióta nemzeti életünk nevezetes szakát az átalakulás korát éljük, e' különben sok nevezetességgel érdekes időnek egy mostoha szülőtte nyomoru szerepét sok lágy velejű nyelvűs szája izére uton-utfélen játsza; egy faja ez a rágalom 's árulkodásból vegyült valami szörnyetegnek 's neve gyanusitgatás; mi leginkább azok szívverén hizlalja magát, kik hazájok javaért izzadva a' különben is rövid éltet sokkal több tennivalóra használják, mintsem a' gyöngeszemeket erős világosság-nézéshez, erőtlen inakat szilárd léptekre szoktatnák, vagy azon törnék fejüket, mi tarka vegyülettel himzett szócsifráért kapjanak zajával enyésző tapsözönt és születése percében elhalt, éljen t. Sok ember okoskodik — bár e' szó származtatásának gyökerét magában föl nem találhatja, is mert létele jelét adni ohajtja; sok itél, pedig gyermek 's néemberkint ugyan azon időben sir 's föl kaczag vagy annyit ért az itélet alá vett tárgyhoz mint vak csillagászathoz, siket hangoláshoz; sok vitatkozik ország dolga, nemzet élte fölött, mig leczkément nem tudja fölmondani, fejté a' magyar alkotvány isméréttel világért sem tudná megváltani! Honnan mind ez? Tagadhatlan, hogy most a' politika is nagy divatban van, 's a' rajoskodó divatfi ragyogni kíván; pedig feledé, hogy nemzetérdek felül nyomosan vitatkozni több szorgalmas tanulást és kitérést igényel mint összeférczelése egypár sohajtnak a' halvány holdhoz, esergő patak vagy hűtlen lyánkához, mire kevés fölhevülés untig elég, formába öntendő az előre kiválasztott rimeket. Ragyogni kíván minden, mi mások fölé vitt állást föltételez, hogy a' legyőzöttnek romain lobogtathassa diadal-zászlóját. De ide erő kellene, szellemi és óriás, melly tekintélyt szerezzen egy haza előtt, higgadt érzettel töltön el kebleket; józan kiszámítás legyen jelszava, mi előtt minden! egészséges fő meghajol, 's mit gyakorlat mezején gazdag gyümölcsű tényekkel tanusított. És ha ezek hiányoznak; avagy pedig gonosz fészket vert a' gyöngye velőbe 's rokonsáskelbe, és szédült föl szemben harcot lovagiasan nem mer vinni, hátba kerül és orgyilkos lesz. Ez, siket az elvre, vak a' tényre; nyomoru erőködése csak a' személyt irányozza, a' sötétség pulya táborát izgatja fel csábításokkal 's fenyegetésekkel, hogy korom-feketére mázolja a' legtisztább lelket, mellynek szilárdsága, amannak parányiságát még inkább törpíti. Ez a' személy-gyanusitgatás, alávaló tactica 's jobbadán roszelekkü tudatlanok szerepe. Második faja e' gyönyörű eselnek az elvgyanusitgatás. Itt két eset fordul elő: vagy átlátom elvem rossz irányzatát 's tisztállanságát, de azért konok határozottsággal harcolok mellette a' jobb rész ellenében, hogy győzelmi göggel egyedül állhassak a' küzdőterén, jólétet 's dicsőséget kivivandó; vagy meggyőződésemm-szülte tiszta elv bajnoka vagyok 's ellene a' nagy tömegnek, mit csak álfogásokkal harcolhatok le. Milly ritka ez utólsó — mert hiszen az öntudat győzelem nélkül is boldogít — annyival gyakorabb az első, és szomorú eredményét föstenni, kivált ha durva csoport használtatik létesítésére, nincs toll. Fáj, ha nem méltányoltatunk, de elkeseredik az emberi lélek, ha félreismérik keble legszentebb sugallását, 's a' keseredés annál emészőbb, ha látjuk, hogy az szántsándékosan 's rossz akaratból történik, ha erővel magyarazzák félre, álokoskodásokkal csavarják ellenünk, gyalázatosunkra épen azt, mit szívünk szerint szeplőtlen szándékkal közzjóra valánk teendők, ha épen azok előtt gyanusitgatja az aljas sőpredek elveinket, kikért 's miatt buzgottunk. Erre illeszthetni egy különben silány költő imez páthosját: „Ez fáj, ez keserit, ez tüzesíti velőm.“ Van még egy faja e' tisztas nemnek: ténny-gyanusitgatásnak hívják. Bár meddig bonczolgassuk a' gyanusitgatás alkatrészeit, puhataljuk annak alapját, kémléljük irányát: működésünk eredménye utóljára is ott központosul, hogy józan ész, tiszta kebel, szilárd lelkelet, szóval valódi férfi épen úgy irtózik az aljas fegyverek ezen fajaitól, mint mesterhanghoz szokott fül kerék-csikorgástól; ellenben gyöngye velő, érdekült (interessatus) szív, lenge jellem előtt olly kívánatosak, mint sötétség tolvajnak. Ezt igazolja a' ténny-gyanusitgatás. Gyakori panasz, hogy korunk nemcsak felületesség, de tervezés kora is. Én ugyan nem vagyok ellensége a' tervezgetésnek, mert ez surlódást föltételez, miközben igazság szokott születni; de a' tervezgetők majomszeretétét nem helyeslem, miszerint gyakran idétlen szülöttöknek minden áron állandó maradvást erőködnek biztosítani; ha egyébkép nem, mások már életbe léptetett terveik rostálgatásával. Igaz, más tehetsége a' léleknek az itélés, más a' teremtés; de ha mindkettő egyben pontosul, annál jobb. Más a' tervezgető, más a' létesítő észajándék; de a' kettő együtt épen olly fontos mint elmélet gyakorlattal: 's miért ha nekünk egyik hiányzik éretlen tehellenségünkben rágalmazni azt, kít mindkettő egyiránt diszesit; csak azért, hogy gyáva hiuságunk minmagunknak lömjénezen? hogy vélt okosságunk árrasszon csak fényt, mi a' gyakorlat szikláján rendesen hajótörést szokott szenvedni. 'S itt egy nagy hazafira kellene hivatkoznom, kinek szeplőtlen jellemét a' gyáva irigység gyanusitgatásokkal akarja

árnyékozni, ha rossz akarat, becses énjéről okoskodva, rabell magyarázná keblem legszentebb meggyőződés 's ha nem tudám lenségének vázlatkísértés is merény lenne: ugyan azért hallgajm jövöben ringatom magamat, midőn olly ritka 's hallatlan leendő neve és használata, milly gyakori most mindkettő. — A' magyar szeretve tisztelt elnökjök nm. széki gr. Teleki József ő excja márványbul szándékoznak az akad. könyvtár számára önkéntes szerzeni. A' gypszmintát, mint halljuk, itt helyben az ifj. Montimárványszobrot pedig Olaszország idézendi létre. — Pesten 1842kor tűz támadott a' városház téren egy raktárban, hol a' piaczeleesség 's öltöny-czikkek tartattak; a' harangok azonnal megkondultak a' dob, a' katonaság sort áll a' tüzvész közelében 's a' kocsiok föltétek az utcákön, de hova? talán a' közveszély felé? koránsen tánczterem volt azon csábörvény, mellybe a' fő város sőt vidék talsága özönle 's özönlendene, ha tán a' város egyes részét lán is, mert az egész évben számitott vidor kedv tombolását nem oltathetni meg. A' kéjelgő jogász-bált legkevésbbé sem zavará meg, hanem szinte mindujajoknak, kik e' vigalomban részt venni szerettek magason dobogott keblök azon tanújelek látásán, mik városunk ügyébeni haladását olly bájosan tükrözék. Gyönyör volt ugyan a' mikép ott, hol néhány év előtt hazai nyelvünk külföldi ritkaság volt, ezer mulatónak társasági nyelve nem ugyan kizárólag, de fölötté a' 's melegebb öszintébb, hübb vonzalmat érzénk kebleinkben széles ajkain a' szép magyar szó ömlenge. Ha ittott német beszédet hallunk, sünkben megszokott ártatlan szükségnek vettük. Nemzetiségünk tapsokkal fogadtaték ez alkalommal az első magyar körtáncz Szabó Lajos ur ritka tapintattal tanita be, a' minden rendű német bizonyosságát adván annak, hogy nemzeti lejtésünk bővebb kifejtés társas tánczokkal fog vetekedhetni. Volt azonban itt is, mi nem magyar nézők igényeit. Eddig legalább a' magyar tánczot mindeztben láttuk lejteni, 's most átalakulását, német öltönyű táncz szemlélnünk. Ha ugyan a' volt egykét magyar öltönyű táncz vagy a' magyar tánczot frakk- és cipével, vagy frakkot sarkaközbe lehetne hozni; mit e' tarka jelenetnél koránsen veendettük nemzetiségért annyira buzgó ifjaink e' zagyalékkal hihetőleg külső korát akarák ábrázolni. — E' napokban volt nálunk Graff érkezt V. A. ur, azon hírt hozván, miszerint b. Wesselényi Miklós fia betegsége legközelebb annyira enyhüle, hogy a' vizgyógymód dűli reménye van, ismét használhatja. Ő ugyan nem azért kért orvosát, mintha a' vizgyógyot megunt volna, hanem csak a' multhó végével — mi n t m o n d j á k — vízkórral fenyegetve elhatalmazta őt mozdulatlan fekvésre ágyhoz szegé 's ennélfele helyzetbe jutott, hogy nem öa' három évig használt vizgyógymódgyá el. A' fáradhatlan Priesnitz nem esüggedt azonban a' beteg dásra unszolni, úgy hogy naponként 10 's több órát kelle veritékét egy pohár vizet innia, mitől a' daganatok annyira lohadta mozoghat 's a' vizgyógymódot újra rendesen használhatja. Kedvű drt tehát haza bocsátá. A' daganatok 's más testi bajoktól megszabadnak tartják; de látásának megmaradhatása még most is kéte áll, de egészen le sem mond róla. Tartsa meg iste ga szemvilágot! — M. gr. Széchenyi István a' Jelenkorban megkövetkeztében b. Eötvös József a' kezénél levő hidrészvénnyekből Andrásy Károly számára fentartására levél által felszólítottatott. — szerzetnél nm. gr. korompai Brunszvik Mária, csillagkeresztes h. vére Batthyányi Johanna gr. nevében, 3000 f. tőkésítésével egyfött, olly kikötéssel, hogy benne egy beteg naponkint ápolasszen szerzet Budát elhagyná, a' tőke az alapítók törvényes örökösfebr. 8kán a' budapesti zenésztársulat javára aláírás utján nagy adatni, mellynek fényeért mind a' pompás készülétek mind az onkedik, miszerint a' házaszszony tisztét Batthyányi Lajos grófnő lalni. Aláírhat művelt ember, 1 fr. 20 kr. jával pengőben. Kik a' nem ösmernék, azok a' színházépületben egyesületi pénztárnok boljában irhatják magokat atá 's kezökhöz vehetik a' bementi mulatság napján est: 7 óraig. — A' végre hanyatló debreczeni vettük miszerint ott a' pénzzükség igen érezhető levén, a' kézetek, mert a' tavali silánytermés miatt az élelmi cikkeknek szerfölösárlani. A' hazai terményekre sokkal több vevő volt; a' nyári gyepfton kelt, egynyiretű nem volt; egynyiretű juhbőr áron 1 fr. 2bőr száza 34 — 37 frt: lóbbőr 3 fr. 48 kr., tehénbőr 12 — 13 fr. 20 fr. hamuzsir kevés volt 's mázsája 7 fton kelt, gubacsé jelent 's két ezüst huszason minden könyvárusnál kapható a' 's fűzete: „Anya és vetélytárs“ eredeti dráma 4 felv., Irta Kovács Bajorhonban 's a' t. jeles munka szerzője. A' 29dik füzet febr. meg, 's érdekes francia színművet hozand. — Játékszíni kr. „Chivry Diana“ dráma 5 felv.; 16kán „Parlagi Jancsi“ vigj. szünettel László jutalmul „Két László“ eredeti történeti drám rineztől; 18kán „Portici néma“ dalj. 5 felv.; 19kén „Parisi és „Voltaire szünnappjai“ vigj. 2 felv.; 20kán „Az örültek háma 3 felv. —

A' nemzeti színpadon f. január 24kén Egressy Gábor ju Shakespearától Coriolan szomorujáték 5 felvonásban; for Egressy Gábor.

T r e n c s e n y megye m. dec. 13án kezdett közgyűlése mit koránsen a' közügyek iránti részvéllenségnek, hanem részüknek tulajdonithatni, hogy Nyitra épen akkor tartá gyűléseit, ré

okoskodva, rablekü hízlegésre nem s's ha nem tudnám, hogy tollam erőtelgyan azért hallgatok, 's azon édes 's hallatlan leend a' gyanusitgatás kettő. — A' magy. Akademia tagjai ki József ő excja mellképét carrarai számára önkéntes aláírás utján meg- yben az ifj. Monti készitendi el, a' étre. — Pesten f. hó 19én esti 9 óra- ban, hol a' piaczon árultatni szokott azonnal megkondultak, megperdült en's a' kocsik fülzúzó robajjal üge- ély felé? koránsem. A' városi fényes fő város sőt vidék mindkét nemű fia- egyes részét lángtenger emésztene obohoását nem olly könnyen rendít- é sem zavará meg a' kiütött tüzvész, an részt venni szerencsések valának, sán, mik városunknak a' nemzetiség gyönyör volt ugyanis tapasztalunk, külföldi ritkaság vala, jelenleg a' több zárólag, de fölötte tulnyomólag volt; k kebleinkben szépeink iránt, kiknek met beszédet hallánk, azt főleg váro- úk. Nemzetiségünk érdekében öröm- magyar körtáncz, mellyet Szöllösi minden rendü nézők köztetszésire, sünk bővebb kifejlése után bármely ban itt is, mi nem igen tölté be a' gyar tánczot mindig magyar öltö- német öltönyü tánczosokban kelle gyar öltönyü tánczost a' többivel, gy frakkot sarkantyúval összhang- ansem veendettük botrányul, mert a' lékkel hihetőleg nemzetünk átala- n volt nálunk Graefenbergből meg- o. Wesselényi Miklós tisztelt hazánk- gy a' vizgyógymódot, mellyben egye- nis nem azért kérte magához pesti olna, hanem csupán azért, mert - vizkórral fenyegető tagdaganatok szegze 's ennél fogva olly szomorú nált vizgyógymódot, hanem ez őt ha- lt azonban a' beteget folyvást izza- b órát kelle veritékeznie, 's félórán- k annyira lohadtak, hogy most ismét asználhatja. Kedvelt orvosát Attomyr esti bajoktól megszabadulását bizo- még most is kétes, Priesnitz jót nem sa meg isten az olly drá- Jelenkorban megjelent nyilatkozata b hidrésvényekből 30 darabnak gr. al felszólítatott. — A' budai irlalmas essillagkeresztes hölgy maga és test- tökéltetésével egy betegyát alapi- apontkint ápoltságok 's ha egykor e- törvényes örökösire szálljon. Jövő aláírás utján vagy tánczvizgalmog fog zületek mind azon körülmény kezes- yányi Lajos grófné vala kegyes elvé- pengőben. Kik az aláírásgyűjtőket esületi pénztárnok Klausz ur tükör- ehetik a' bementi jegyet, egészen a' nyatló debreczeni vásárról azon hirt hető levén, a' kézművek roszul kel- czikkeket szerfölött drágán kelle vá- ö volt; a' nyári gyapju mázs. 41-44 uhbőr áron 1 fr. 24 — 48 kr., nyúl- énbőre 12 — 13 fr., ökörbőre 18 — on kelt, gubacsé pedig 9 fton. Meg- snál kapható a' „Szinmütár“ 28dik 4 felv., Irta Kovách László, „Utazás 29dik füzet február elején jelenik- — Játékszíni krónika: jan. 15kén gi Jancsi“ vigj. 17kén előszörbér- deti történeti dráma 5 felv. Tóth Lő- ; 19ikén „Parisi adós“ vigj. 1 felv. n „Az örültek háza Dijonban“ drá- Egressy Gábor jutalmaul adatni fog felvonásban; fordították Dobrosi és ezdett közgyűlése igen néptelen volt, gnek, hanem részint azon körülmény- tartá gyűléseit, részint annak, hogy

néhány bíró, de főleg hazaszerte tisztelt B. I. nyilvános életpályájáról magány körébe vonult. A' gyűlés kiemeltebb tárgyai ezek valának: 1) A' megyei tisztvi- selők hivatalbeli jelentéseikben gyakran könnyedén ezen szóval „hátra van“ érint- vén az el nem végzett tárgyakat, határozatott, hogy minden tisztviselő a' még hát- ralevő tárgyakat jövő gyűlésig intézze el, különben, ha jövődében hanyagnak tapasztaltatik, az ő költségin más tisztviselő fogja kötelességét végezni. 2) Szat- márnak hajdani nevezetes 12 pontja pártoltatott, de nem a' borsodi egyházi ja- vakat tárgyzó körlevél. 3) Egy tisztviselő hazai nyelvünkkel megbarátkozni nem akarván 's a' törvény 's több megyei végzés ellenére diák nyelven adván be jelentéseit, V. J. prépost indítványára neki a' latin jelentés viszszaadni, és csak magyar szerkezetű határozatott elfogadtatni. Nem fogadtathatott el egy főbí- ráknak azon igen korszerű, de jelenleg még létesíthetetlen indítványa, miszerint minden tisztviselő jártas tartozván lenni a' magyar nyelvben, a' közgyűléseken ök csak ezen szólhassanak. 4) A' megyebeli zsidóközségek anyakönyvek vitelére szorítottak; a' zsinagógák helyeinek elrendezése zavaros vitatkozásra nyújtott alkalmat. 2) Marczibányi Antal árvai főispán-helyetteshez, minthogy e' megyét mint alispán és követ híven szolgálta, búcsuzó küldöttség nevezetett. 5) B. S. tiszb. eskütt, külföldre több száz hamis-utlevél adása 's kegyetlenkedése miatt, fenyítő perbe fogatni határozatott. 6) Nádor ő fenségének a' börtönök elren- dezését tárgyzó levele következtiben addig is, mig dologház építhetetik, czél- szerű intézkedések tétettek.

Borsod Rdei a' három hétig tartott 's többnyire csak bünyádi pereket tárgyal törvényszék vége után m. dec. 20 — 25ig közgyűlést tartának, mellynek rendes folyamán irtózatok események jutának szőnyegre. Ugyanis törvényszékün- kün vita keletkeztén a' felett, hogy bizonyos gyilkosságban részvétről vádolt, de a' tett eléggé be nem bizonyulta miatt a' büntetéstől ez uttal fölmentett négy fogoly szabadon bocsáttassék-e, vagy tartóztassék le, mig ügyök a' főtörvényszékeket be- járja, kísült, mikép a' befogott czinkosokat a' beküldő szolgabíró még az ítélet hozatala előtt haza bocsáttatá Szentpéterre, hol egyik bírának előterjesztése szerint az utonállás, rablás és öldöklés annyira megrögzött, hogy annak korlá- toztatásaul czélszerűnek vélné a' rögtönítelő bíraskodást kikérni. Ennek követke- tében mind a' négy főszbírónak meghagyaték, hogy közbátorságunk mibenlétéről a' közgyűlésre tudósítást adjanak. És a' jelentések 's velők a' rögtönítelőszék szük- sége szőnyegre kerülének és hosszas tanácskozásoknak nyújtának alkalmat. Kik a' szükség fenforgását igyekezének bebizonyítani, azok Szentpéter lakosinak bor- zasztó elfajulását festgették; az ellenzéki párt pedig az emberiség és műveltség szelidebb hírjait pöngetve a' rögtönítelőszék czélszerűtlenségét mutogatta, és győ- zött, mert nem kérendjük a' statariumot. Azonban komoly aggodalmat gerjeszte mindenkiben Szentpéter város rémképe, mellynek pusztá említésére is reszket min- den utazóban, de főleg a' szegény fuvaros tóban a' lélek 's nem ok nélkül, mert nem egyszer történt, hogy a' szekerében alvó jámbor tótót zsákmány helyett ellopták, de egyébkint is alig van bármely vidékrül is e' városon keresztül utazni szokó em- ber, kit e' helyen valami baj nem ért volna 's a' veszély naponta nő, bár a' megye rá nézve minden szigorúságát kimerítette. Most tehát öngyengességüket érezvén más hatalomhoz folyamodtak megyénk Rdei, t. i. a' Miskolcz környékén szállásozó ka- tonaságot e' rettegető városba rendelék költöztetni 's a' nm. h. tanácsot megkérlet- ni: eszközlené ki, hogy e' katonaság járásbeli szbíránk parancsit nyomban telje- sítse. Ezenfelül a' szbírónak kötelességeül tétetett, hogy Szentpéteren minden héten legalább kétszer jelenjen meg 's a' gyanúsb házakat szemmel tartsa, az utvonalonok katonaröket állíttasson 's a' környéki birtokosok közt állandó polgári örök fogá- dására aláírásivet nyisson 's fáradalma sikeréről első alispánunkat koronkint tudó- sítsa. — Ezen aggasztó baj miatt az adót még a' régi uton kellett kivetnünk, melly kivetés szerint esett a' hadi pénztárra 57,229 fr. 31 kr., a' hadfogadóira 1102 fr. 22 kr.; a' házi adó 64,344 fr. 17 krra szabotott, mihez a' vámjövödelmek tudat- ván maradt kivetendő 61,117 fr. 50 kr., 's így ez a' hadit jóval meghaladja, melly eset megyénkben aligha fordult még elő. Főispáni helyettesünk levele követke- tében ismételt fölterjesztésükre a' hivataláról lemondott P. T. helyébe örömmükre Szepessy Ferencz nevezetett ki.

Mult dec. 30 's 31dik napjain tartott Miskolcz városa tisztújító-széket, 1502 szavazat közül Kún Miklós 1057et nyervén, a' volt bírónak csak 445 jutott, 's így Miskolcz város tisztújítása 1842ik évre köv.: főbíró Kún Miklós tb., albiró: Bőjthős Mihály ügyvéd, főjegyző: Éles László ügyvéd, aljegyző: Rozgonyi Aloiz ügyvéd, fiskális: Csabay József; tanácsnokok: Szép József, Lökös Imre, Pintér Ferencz, Pásztor Sámuel, Debreczeni László, Hankó Mi- hály, Záhr János, Povázanez József, Bendik János, Hodicus Ferencz, Po- vovszky Konstantin, Klir Antal. Inspector: Csorba István, főpénztárnok: Ni- zsalkovich János; jóléti pénztárnok: Róthy Samu, censualis pénztárnok: Reich Ferencz, örhadnagy: Csontó Sámuel. Kik is elváltatásuk után eskü-leté- tel mellett hivatalba léptek.

(Jogászbál Kecskeméten.) F. évi télhó 10ike estvéjén a' casinoi terem felé, hol, belépti jegyem a' táncmulatságot tartatni mutatá, koránsem azon magas vá- rakozásnál fogva sieték, mintha ma itt a' pestit vélném másolatban feltalálhatni, jól tudván hogy a' százon felüli, 's 44 részvényes közt a' hézag, és így a' külön- ségis igen nagy; hanem azon egyszerű oknál fogva, mert nézni mulatni magam is szeretek, bár nem keringék is általánosan a' keringelőkkel. 8 órakor már egy- mást érte a' esörgöbbnél esörgöb szán 's az érkezett hölgyek és uracsok, kik kö- zül vidékrül is számos vala, vidáman lejtének föl a' lépcsőkön; táncsterembe men- tekör a' vendég, az elfogadó részvényesektől táncz-renddel tiszteltetett meg, melly külön színü papirosra 's atlaczra vala nyomtatva (az atlacz-tánczrend mindeneset- re a' nőnemet illeté) a' részvényeseket frakkok baljára hurkolt nemzeti szalag jel- lel, 's ezek közül a' rendre vigyázó biztosok hasonló színbe bonyolított pálcák- kal mint mindannyi hatalmjelekkel valának ellátva. A' nem csekély számmal ösz- szejött vendégek édes-merengve kísérték a' bevezető induló Morellitől; ezt kö- veté egy, hatos magyartáncz a' jól öltözött jogászoktól takarosan eljárva. A' friss magyar után, mellyben, nagy örömmükre többen résztvettek, többnyire Lan-

ner keringőji jöttek sorba; de a' tánczvágyittasok ismét 's ismét elakadoztak, mi részint a' tánczos pár- dezők nem eléggé ügyességének tulajdonítható. A' után, még két friss következett, keringőkkel közvetve- lyel szépeink a' betanulásküli természetes nemz- mint 40 pár járta egyszerre, 's rendesen megtartva- négyre is kiterjedt; a' körtáncz (cotillon) meglehető- től, ments meg uram minket! bocsánat a' szépnem- ket felkiáltásom nem illeti, kik igen is kedvünkre- kisebb nagyobb botlások közt mondhatom igen nag- mikor a' nőnem eltávozott. Az öltözökés mind a' k- tünő volt a' minden fesz nélküli nyájasság, mellyel- kal egybeolvadt, 'sa' szerénység, mellyel a' jelenle- tettek. A' mintegy 100 szál gyertyától világított, 's diszített tánczterem fel-végén Széchenyi István g- gyertyától 's pár nemzeti lobogótól övedzve, kitől együtt marad fiatalság. S. M.

Nagy-Kövérés helységben Bánságban a' m- alatt számos marha lett martalékvá.

B ü k, jan. 12kén. Azon korszerű szózat, mel- sűrűen hallható, melly — mint a' hírlapokban olva- nyé is vált, mélyen hata szivére közjóért mindig bu- képzéseért lángoló lelkipásztorunknak, t. Kempf Ján- san panaszkodék nem egyszer helységünk mindenko- erkölestelenség fertőjébe buktán, min nem máskép v- szerű nevelés által kisededink jó korán az iskolában- sivel 's a' szeplőtelen erkölcs szeretetével megbaráti- vén belőlök a' mostani romlottnál egy jobb nemzed- létesítésére egy alkalmas iskolaház vala építendő, m- alacsonyága 's már egészen roskadó-félben léte mia- lelhet meg. Öszgyűjtte tehát bennünket szeretett le- vakkal rajzoló egy új 's nagyobb szerű iskolaház épít- gét. Előadása mélyen hatott keblünkbe 's közakaratt- inket az építési munkákhoz. Mivel pedig mi nagy- tett egy pár száz forintot 's a' kézi munkán felül tölü- is e' czélra szép segédelmet ajánlván, kérelmünkre szí- felügyelést 's a' jószívü emberbarátok szóval 's levél- günkre felszólítását; minek azon szép sikere lön, hog- ben részesülvén a' mult tavaszon egy 16öl hosszú isk- szent mihály napra már a' tanítót és kiseded tanuló- legszentebb ohajtásunk teljesítése vala hátra, t. i. azon- veit, kikért buzgó imáinkban gyakran emlékezünk 's- páztorunk hálaáldozatul egy közajtatosságot is rend- ni. Ugyanis daruvári Jankovich Izidor 4600 égetett szombathelyi püspök 125 fr. Stankovich János győ- chevich László 50 fr. felsőbüki Nagy Pál 50 fr. Ni- büki pléb. 100 fr. Farkas Károly csepregi pléb. 30 kanonok 20 fr. Hohenegger Lőrincz prépost 12 fr. 30 fr. 30 kr. Markovich Gusztáv 12 fr. 80 kr. Jankovic Markovics Eduárd 10 fr. 30 kr. Jankovich Gyula 12 fr. 30 kr. Szabó J—th. 7 fr. 30 kr. Ebergényi István 5 fr. Ulszesz Fridrik 5 fr. Tallian Imréné 5 fr. Ferencz 5 fr. Ditz 5 fr. gr. Hugonnay Szerpil 3 fr. 45 kr. disch Rozália 2 fr. 30 kr. Horváth Ferencz 2 fr. 30 k- kr. id. Kozma József 2 fr. 30 kr. ifj. Kozma József 2 fr. 30 kr. Seres Károly 2 fr. 30 kr. Magyarász Jó- kr. Domján János 2 fr. 15 kr. Bogöevich Péter 3 fr. 20 kr. Molnár Laj. 2 fr. 30 kr; Horváth Sánd. 2 fr. 30 k- Horváth Józ. 1 fr. 40 kr. Prikoszovich Márton 1 fr. 40 kr. Nagy Fer. 1 fr. 40 kr. Kovachevich Mát. 1 fr. 40- ner Józ. 50. Tamás János 50 kr. Nemes Ant. 50 kr. 50 kr. mind váltópénzben adakozának. Noha építés- hézséggel kelle küzdenie, mégis állhatatossága 's az- lan felvigyázása által mindazokon győzödelmesked- magát felajánlott lelkipásztorunk. Most az legforróbb- az égjutatmazza őt szives fáradozásáért és sokszoros- Egy büki közbirtokos által.

Éjszakamerika

Az elnök megnyitó beszéde szerint jelenleg az e- lakost számlálnak, következőleg az egyesület né- polgárral szaporodott, mi az utolsó 10 évre nézve sz- pesedés. A' pénzügyet következő adatokban adta elő- 987,345 dollár készpénz volt, mihez 30,410,167 d- egész esztendei jövedelem 31,397, 512 dolárra 32,025,070 dollárt tevének, 's e' szerint újévkor a' árnyi hiány tapasztaltatik. Azon 12 millió dollár- congressus megengedett, forgásba csak 5,432,726 d- mi a' fölvételre szabotott, a' hazai tőzsereknél igen ne- piaczkokon még ártékonyabban fogott vala hatni, ha ez- kedni. Kérdés tehát: nem lenne-e tanácsosb, az ille- tani, hogy a' még föl nem vett rész csak később fizette

Spanyolország

(Salvandy Madridot elhagyja.) Dec. 31kén ka- kezében Salvandy rövid idő alatt elhagyni határozá M-

szautazni; követi állomásán pedig helyettest sem hagyand. E' meghasonlás komoly következményüvé válhatnék, mert Espartero rendkívül sértve érzi magát; de a' ki Lajos Fülöp roppant békeszeretét ismeri, az előre is bizonyosan tudhatja, hogy ez ügyet is szokás szerint csak pusztá szavakkal fogják majd eldönteni. —

Anglia.

(Udvari hírek.) Eszterházy Pál hg jan. 16ikán várattott Londonban, 's fiának menyekzője még ugyanezen hónapban menend véghez. — Napról napra nagyobb bizonyossággal terjesztik azon hirt, miszerint Viktória királyné Albert hget csakugyan „Királyférj” czimvel ruházza föl, hogy a' walesi hg rangban ne haladja meg őt. — Khinából kedvező hírek érkeztek az udvarhoz, melyek nagy örömet gerjesztének a' cityben. —

(Zavarok sz. Spiridion miatt.) Corfuban mult dec. 24kén kitétetek szokás szerint az itt különös tiszteletben levő szent Spiridion ereklyéji, mely ájtatos ünnepekör egy amerikai térítő, ki itt hosszszab ideig tartozkodik, egy görög nyelven nyomtatott iratkát osztogata ki a' nép közt, meg akarván őt győzni arról, hogy a' tiz-parancs következtiben, melyek csak egy istenimádást engednek meg, sz. Spiridion tisztelete pogányság és eretnokség. Alig értesüle a' nép ez iratka tartalmáról, megrohaná a' térítőt, lakjába üzte, szobáit kirablá 's a' felsőbb emeletbe rejtett üldözöttet a' rendőség csak katonaság ségedelmével vala képes a' népdüh körmei közül kiragadni. A' katonaság beavatkozása és számos görög elfogatása fellobbantá az angolok iránti titkos idegenkedés fákláját 's a' katonacsapatot gúnyrivalgások ittott ködörösökkel kísérelé a' felbőszült nép. Következett nap estéjén erővel bele; kötött a' nép a' városban szerte mulatozó katonákba, őket kiméletlenül megdöntvén; az egész város felbuzdult 's csak új fegyveres csapatok tudták a' tömött utcákat vérengzőktől megtisztítani. Dec. 26kán, de sokkal komolyabban 27én megújultak az öldöklési jelenetek 's a' tufeszített tusakodás közben szuronyok- és puskalövésekre került a' dolog. Az angol katonák közül egy elesett, mintegy 12 megsérült; a' corfuiak közül szintén egy halt meg, néhány megsérült 's többet elfogtak. A' bujtogatott térítőt a' kormány alattomban Athenébe szállíttatá 's annak házában befogottakat szabadon bocsátatá. A' béke biztosításul a' főbiztos lord parancsot bocsátott ki: hogy a' katonaság a' nap leáldoztával laktányájába vonuljon; a' lakosok csoportonként jární ne merészljenek az utcákon 's a' kávéházak esti órákor zárassanak be; különben kényszerülend a' kormány a' polgári törvényeket felfüggeszteni 's a' hadiakat életbe léptetni.

Franciaország.

(A' király az elitélteknek megkegyelmezett. Vélemény az ausztriai kereskedésről, 's viszonyairól a' vámszövetséghez.) Quénisset, Colombier és Brazier a' halálos ítélet alól fölszabadultak, 's az elsőt száműzetésre, az utóbbi kettőt pedig holtig tartó nyilvános munkára ítélte a' király. — „Le Zollverein” rovat alatt a' „la Presse” ezeket írja: „Korább mondók már, hogy Poroszországnak ezer oka van, Ausztriának a' vámelegesülethez csatlakozását kívánni. A' német vámelegesületnek addig is nagy sikere van ugyan, de hajóhad hiánya miatt csupán belföldre szoritkozhatnak, mert, ámbár kereskedési szerződésre lépett Hollandiával, Angliával, Törökországgal, kereskedését mégis csak idegen hajókon kénytelen üzni. Ausztria odajárultával azonnal hajóhadnak jutna birtokába a' vámelegesület. Ausztria tengerészete nem mérkőzhetik ugyan az angollal, de mégis ótalalmazni képes kereskedését, mert 1840ben 57 hadihajóval állott 510 álgyuval, 's hajóit tetszés szerint szaporíthatja, miután a' velencei arzenállal egy sem mérkőzhetik Európában, az ausztriai, dalmátországi, moldvai és havasalföldi erdők pedig egész hajóhadakra szolgáltathatnak építőfát, míg a' stájer karinthiai hámorok és bányák szinte több hajóhadat láthatnak el szükséges érczekkel, 's tudjuk, hogy az ádriai tenger-part lakosi legjobb matrózai voltak az egykor olly hatalmas Velencének. Triest, Pola, Rovigo, Cattaro és Fiume kényelmes és biztos révül szolgálják bármely hajóseregnek. Triest Vidik Károly alatt szabad kikötőnek nyilváníttatván fél század alatt annyira gyarapult, hogy London után jelenleg Európa legmunkásb tengeri raktárának mondhatni. Távollabb utakra szabadítkozott hajók száma 520ra ment tavaly 105400 tonnateherrel, 's ide még 1320 partjáró hajót kell számi-

tani. Ausztria hajóji Olaszország partvidékét, a' jóniai szigeteket, levantei tengert 's Afrika éjszaki részét vitorlázzák be, gőzhajó-társulatok pedig Bécsből Konstantinápolyig járnak, 's még az ádriai, fekete és földközi tengerek főbb kikötőivel is szakadatlan összeköttetésben állnak, 's az ausztriai korm. pártfogása által olly nagy kiterjedést nyertek, hogy az angol hajók nem bírják már velök többé a' versenyt kiállani. Ebből láthatni, milly roppant haszon hárulna a' vámelegesületre Ausztria megnyerése által, főleg ha Triest és Hamburg közt vasut létesülne, mely már csakugyan tervezetik. Ekkor a' vámszövetség a' nagy világkereskedést sajátjának mondhatná. Illy szempontból nézik ausztriai és porosz kormányférfiak Németország jövődjét 's e' nemzeti érdek tekintete elől bizonyosan minden mellékérdék háttérbe fog vonulni. Ha Bécs, Triest és Hamburg közt a' vasutvonal elkészül, ugy Anglia kereskedése majd egészen a' vámszövetség kezébe kerül, 's ezért követ el Anglia mindent, mi által Ausztriának oda esatlakozását gátolttatni reményli. A' Duna által Olaszország tilalmazási rendszerét is kijátszhatja a' vámelegesület, ha ez Ausztriával szövetségre léphet, 's eddig leginkább a' moszka rendszer alatt szenvedett Poroszország, minél fogva már csak ezen tekintetből is rendkívül ohajtania kell Poroszországnak, hogy Ausztria minél előbb a' vámelegesülethez csatlakozzék. — A' válasz-főiratot szerkesztő választmány nagy zavarban van, mivel 1830 óta még soha nem alakult tisztán kormánypárti férfiakból mikép most, 's azért ezuttal nem pótolhatni ki előre az ellenzési fél megtámadásait, melyek majd készületlenül 's annál kellemetlenebbül lependik meg a' kormányt a' követkamrában. — Ausztria vasutkiszületei annyira megriaszták a' parisi kormányt, hogy nyakra före vasutervezeteken dolgoztat, melyek lehetőségig közel viendik a' Rajnát Párishoz. —

(Tanulók zavargása Lamennais tiszteletére. Újabb adatok a' moszka-francia illedéki vitályról. Elegy.) Paris, jan. 9-dikén: „Lamennais szabadságba helyzetése után mintegy 500 tanuló nagy zajjal siette üdvözlésire, 's ut közben a' külministerségi épület előtt „A' bas Guizot!” kiáltozást harsogttatott, a' Jour. du Peuple szerkesztő hivatala előtt Dupotynak éljenzett 's a' pairkamra közelében így hallatá magát: „A' bas les pairs! Vieux habits, vieux galons!” 's a' Marseillaise eléneklése után az egész csapat eloszlott, miután a' rendőség közelítése nem tanácsolá további együttmaradását. Több tanuló és dolgozó hatalmába került a' rendőségnek. — Boutenief Parisba érkezett, és sokan hívék, hogy közbejött az illedéki vitályt ki fogja egyenlíteni; de csalatkozott, mert a' dolog gyökere sokkal mélyebben fekszik, mintsem eddig gondolták; a' két udvar közti hidegség ugyanis onnan származik, miszerint Miklós czár nem akar megegyezni Joinville hg házasságában a' hollandi király lányával. E' villongásból háboru nem fog ugyan támadni, de minden esetre nem igen erősítendi ez meg a' moszka-francia barátságot, mely ugy is elég gyöngelábon állott. — Guizot ministersége ellen az egész sajtó folyvást zajong; a' National azonban még darab időig életet kíván neki, hogy Franciaország lealacsonyíttatását annál jobban érezhesse a' nép, 's jövődjére okakodóbb legyen. — A' parisi-strasburgi vasutra már 17 millió frankot ajánlottak önként a' megyék. — Algiri hírek szerint az arabok közül ismét több törzsök hódolt meg a' francia felsőségnek. —

Törökország.

(Hadjeszületek.) Konstantinápolyból rendkívüli utakon nevezetes hírek érkezének. Mult dec. 15kén Rifaat basa kinyilatkozttá az európai hatalmak képviselelinek, mikép ha a' porta 14 nap alatt bizonyossá nem tétetik a' felől, hogy Görögország iránt támadt surlódás a' nagyúr kívánata szerint ki van egyenlítve, kényszerülend az viszsztartoló eszközöket megkísérteni, mi végre minden, nép jogilag szabad, módot használand. A' kiszabott határidő sokkal rövidebb, hogy sem a' görög kormány addig a' török kívánatnak eleget tehessen; minélfogva Rifaat basa ezen nyilatkozatát hadüzenetnek tekinthetni 's híhető, mikép tán még e' hóban a' görög-török határszéleket ellenséges álgyudurrogások rengetendik meg. Egyébiránt ezen fordulatát a' görög kérdésnek már eleve lehet sejdíteni a' nagyvezérség változtából. Izzed Mehemed nem őszintén nyilatkozék tehát első őszszejevételkor a' külhatalmak követei előtt.

É R T E S I T Ő.

Uradalmi jogok 's földek haszonbérlete.

A' csákovai királyi alapítványi uradalom részéről közhírré tétetik; hogy f. e. Februarius 15kén, reggeli órákban, Csákován a' tiszttartói iróteremben, tartandó nyilvános árverés alkalmával, a' fensőbbi jóváhagyás fentartása mellett, következő jogok és uradalmi földek fognak bérbe adatni; u.m.

- 1-ör A' Halászat Petrományba, Iklodán, Ujlukon, Unipon és Giládon.
- 2-ör A' nádályszedés Csákován és Giládon.
- 3-ör Egy contractualis házhely Csernán.
- 4-er Uradalmi földek és pedig:

	szilvá- sok.	malom földek	majorsági földek		kivágá- si földek
			száthatók	legelőnek valók.	
H o l d a k.					
Obádon	6	3 ⁶⁰⁰ ₁₆₀₀	35 ⁶⁶⁹ ₇ %	—	—
„	3	—	35 ⁴⁹³ ₇ %	—	—
„	1 ¹ / ₂	—	—	28	—
Petrományban.	—	5	1400%	1661	—
Zsebelyen	—	—	—	288	—
Oláh-Sztamorán	—	—	—	—	89 ²⁰⁰ ₇ %
Iklodán	—	—	—	213 ⁹³⁰ ₇ %	—
Unipon	—	—	—	—	52 ¹³³² ₇ %
Giládon	—	—	6	—	—

A' bérleti szándéklók elegendő bánatpénzzel ellátva ezennel illendően meghívatnak. Kelt. Csákován, Jannár 9kén 1842, a' csákovai kir. alapítványi uradalom tiszttartósága által. Zák József, s. k. tiszttartó.

POZSONY NAGYSZOMBATI VASUT.

2) A' pozsonynagyszombati első magyar vasutvállalati társaság igazgatósága a' tez. részvényeseket rendkívüli közgyűlésre hívja meg, folyó **1842iki február 21kére,**

hogy, miután akkor az új részvény-kibocsátás elégségét a' pálya bevézése tekintetéből már meg lehetett itélni, további határozatok hozhatassanak. Ez alkalommal emlékeztethetni véli az igazgatóság a' tez. részvényeseket, miszerint most, midőn az egészen benzetett ideigl. jegyek valóságos részvényekkel fognak kicseréltheteni, 's átiratási díj nélkül irathatnak másokra által, sziveskedjenek az eredeti részvényeket a' valódi tulajdonosokra átiratni, hogy az igazgatóság a' vállalat valódi érdekléttjeit ismerhesse, és a' gyűlésben részvételre még külön is meghihassa. E' közgyűlés az itteni Casino-épületben (irgalmasok tere, 247 szám 1s emelet) délelőtt pontban tíz órakor fog tartatni.

Pozsony, dec. 29én 1841.

A' pozsonynagyszombati első magyarvasutvállalati társaság igazgatósága. 3)

2) **Köszönet.** Gróf János a' pécsi arany hajó 6 esztendeig volt vendéglője, a' nagyérdemű közönségnek hozzá viseltetett bizodalmaért hálás köszönetét nyilatkozttatja. — Minthogy pedig jelenleg a' főntezában a' püspöki Lyceum mellett *Magyar Királyhoz* címzett, és a' nagyérdemű közönség kényelmére fölépített egy emeletet, 16 újdón butorozott szobából, fölső és alsó emeletben izletes ebdőlőből, billardból, alkal-

mas istálló, tágas kocsiszínből álló tulajdon házába folyó 1842ik esztendei jan. 1jén átköltözött; magát továbbá is a' nagyérdemű közönség kegyességébe ajánlja; igérvén, hogy pontos és jutalmas áron t. czimzett pártfogóit szolgálni kész. — Jelen vendéglőnek kitátása a' főpiacra és Pécs város kites ligetjére szolgál, mely a' tisztes vendégeket gyönyörrel lependi meg. 3)